

میدان می برد و دیپلماسی می بخشد!

درست در شرایطی که انصارالله با تثبیت دست برتر خود، عربستان و حامیان آمریکایی آن را زیر فشار قرار داده، عباس عراقچی بار دیگر با ورود به میدان میانجی‌گری، نسخه «راه حل سیاسی» پیچیده است؛ نسخه‌ای که تجربه سال‌های گذشته درباره عراق و لبنان نتایج آن را نشان داده است. اکنون سؤال این است که چرا دستگاه دیپلماسی باید در چنین شرایطی نسخه نجات برای عربستانی تجویز کند که در جریان جنگ ۴۰ روزه این کشور حتی برای شهادت رهبری انقلاب و مردم ایران حتی ابراز تاسف هم نکرده است.

۷

وارث بحران یا عامل بحران؟

مسعود پزشکیان پس از گذشت ۲۶ ماه از دولتش، تلاش کرد خود را «میراث‌دار مشکلات» معرفی کند تا از مسئولیت خود نسبت به شرایط کنونی بکاهد. این اظهارات در حالی مطرح شده که آمارها نشان می‌دهد در ۲۶ ماه گذشته نه تنها گشایشی در معیشت مردم ایجاد نشده، بلکه بسیاری از شاخص‌های اقتصادی که پیش از او وضعیت مناسبی داشته است، به بدترین سطوح تاریخ اقتصاد ایران رسیده‌اند.

۵

مجلس تعطیل؛ جلسات
رئیس مجلس با وزرا برقرار

۳

فراخوان برای راه حل مشکلات؛
دو سال پس از استقرار دولت!

۲

معمای چهار ایرانی
منتقل شده به اسرائیل

پدرام حسینی
روزنامه‌نگار

صفحه ۴

بین الملل

سکوت دولت پزشکیان در قبال اسلام‌ستیزی علی‌اف

انتظار می‌رود وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در قبال محدودیت‌های گزارش شده علیه دانش‌آموزان و معلمان محجبه در جمهوری آذربایجان، موضعی روشن اتخاذ کند.

صفحه ۸

فرهنگی

«پاورقی» صراحت دارد

مدیر شبکه دو سیما تاکید کرد: «پاورقی» برخلاف بسیاری از آثار مشابه، مرز سیاه و سفید را روشن نگه می‌دارد و برای جذب مخاطب وارد لبه‌های خاکستری نمی‌شود. همین صراحت و ارزش‌دوری در موضعی استوار، برنامه را برای موافقان و حتی مخالفان جذاب کرده است.

هنوز چند ساعت از قدردانی عجیب سخنگوی وزارت خارجه از امارات بابت آزادی تعدادی از شهروندان ایرانی نگذشته بود که خبری نگران‌کننده، اصل ماجرا را تحت الشعاع قرار داد. «تابناک» به نقل از منبعی آگاه مدعی شد چهار ایرانی بازداشت شده در امارات، نه تنها آزاد نشده‌اند، بلکه توسط ابوظبی «انتخاب و به رژیم صهیونیستی تحویل داده شده‌اند»؛ ادعایی که اگر تأیید شود، دیگر نمی‌توان آن را یک مسئله معمول کنسولی دانست.

متن کامل در صفحه ۷

پس از گذشت دو سال از ریاست جمهوری پزشکیان، دولت چهاردهم در فراخوانی عمومی از مردم برای معرفی اولویت‌ها و راه حل مشکلات استمداد کرد

فراخوان برای راه حل مشکلات؛ دو سال پس از استقرار دولت!

راه حل مشکلات و مسائل کشور است. پزشکیان تاکنون در چندین سخنرانی، دست نیاز به سوی صاحب‌نظران دراز کرده تا برای حل مشکلات کشور نسخه بپیچند و اینک هیات دولت این مطالبه را طی فراخوانی عمومی اعلام کرد.

با وجود گذشت بیش از دو سال از دوره ریاست جمهوری مسعود پزشکیان و در شرایطی که خود رئیس دولت بارها اذعان داشته تصمیم و برنامه‌ای برای ریاست جمهوری نداشته‌است، دولت کماکان در جستجوی اولویت‌ها و

جعفر کاظمی

روزنامه نگار

سخنرانی‌های متعدد این عبارت تکراری را بیان می‌کرد که هر کسی که برای حل مشکلات، راه حل دارد، به میدان بیاید! او البته هیچگاه به این سوال پاسخ نداد که اگر خود او فاقد برنامه مشخص برای اداره کشور بود اساساً چرا وارد عرصه ریاست جمهوری شد.

علاوه بر اینها، در دو سال اخیر، بخش عمده‌ای از زمان رئیس دولت و ارکان آن صرف نشست‌های متعدد با دانشگاهیان و مجموعه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی شد و هر بار رئیس دولت تأکید داشت که دانشگاه‌ها باید برای حل مشکلات راه حل ارائه دهند. این رویکرد نیز جلوه دیگری از بی‌برنامگی دولت بود و البته در نهایت نیز مشخص نشد از دل جلسات پرتعداد پزشکیان با اساتید دانشگاه، چند راه حل برای مشکلات کشور بیرون آمد. در نتیجه همین اوضاع آشفته دولت چهاردهم است که حامیان دولت رابه صرافت دستاورد سازی‌های عجیب انداخته‌است. شفیعیان از چهره‌های نزدیک به رئیس دولت اخیراً در توییتی که واکنش‌های گسترده‌ای به آن شد، مواردی چون رفع حصر کربوبی، بازگشت چهره‌هایی چون محسن نامجو، بیژن مرتضوی، موسوی خوئینی، فرجامی و یاسر میردامادی به ایران، مجوز گرفتن آلبوم شروین حاجی‌پور و مواردی مشابه را به عنوان دستاورد دولت چهاردهم معرفی کرده بود.

طبق این گزارش، طرح‌های دارای ابعاد کلان و ملی، حسب موضوع، در مسیر بررسی‌های مرتبط در سطح دولت قرار خواهند گرفت و طرح‌های میانی و اجرایی‌تر برای بررسی و اقدام به دستگاه‌های اجرایی، وزارتخانه‌ها، استانداری‌ها یا سایر مراجع تخصصی مرتبط ارجاع می‌شوند.

نمایشی واضح از دولت بی‌برنامه

نکته قابل توجه در فراخوان اخیر دولت، مطالبه دو گزاره شناسایی مسائل کشور و ارائه پیشنهاد برای حل مسائل کشور است. دو عنوانی که پیش‌زمینه و نقطه ابتدایی هر شخص و جریانی برای ورود به عرصه ریاست جمهوری است؛ با این حال مسعود پزشکیان بارها گفته بود که هیچ برنامه و تصویری از پیروزی در انتخابات و ریاست جمهوری نداشت. او یکبار هم گفته بود که صرفاً برای افزایش میزان مشارکت در انتخابات، کاندید شده بود؛ اما حاصل این رویکرد، استقرار دولتی بی‌برنامه در ایران بود که نه اولویت‌ها را می‌شناخت و نه برای چالش‌های داخلی و بحران‌های حوزه سیاست خارجی برنامه و راه حلی داشت. وضعیت امروز کشور نیز در واقع هزینه این بی‌مبالاتی است و مردم به صورت روزمره در حال تجربه این رویکرد در معیشت و زندگی روزمره خود هستند.

خود پزشکیان البته طی دو سال اخیر به این واقعیت اذعان داشت؛ آنجا که در

دفتر هیات دولت اخیراً طی اطلاعیه‌ای قابل تأمل از عموم شهروندان و صاحب‌نظران خواسته تا پژوهشگران، نخبگان، صاحب‌نظران و افراد دارای تجربه و دانش تخصصی، طرح‌های پیشنهادی خود برای حل مسائل کشور ارائه کنند. این فراخوان که از سوی معاونت مطالعات دفتر هیات دولت و با عنوان نخستین فراخوان عمومی نظام جامع پیشنهادهای دولت منتشر شده، استادان دانشگاه، پژوهشگران، اندیشکده‌ها، کارشناسان، مدیران، فعالان اقتصادی و اجتماعی و سایر افراد دارای طرح و پیشنهاد کاربردی می‌توانند پیشنهادهای خود را در زمینه بهبود سیاست‌ها، اصلاح فرایندهای اجرایی، ارتقای خدمات عمومی و حل مسائل کشور ارائه کنند.

آنگونه که دولت اعلام کرده، نظام جامع پیشنهادهای دولت با هدف ایجاد سازوکاری منسجم برای دریافت، بررسی، تکمیل، ارجاع و پیگیری طرح‌های پیشنهادی طراحی شده است. در این چارچوب، پیشنهادهای دریافت شده پس از بررسی‌های کارشناسی، در صورت برخورداری از ظرفیت لازم، تکمیل شده و متناسب با سطح و ماهیت موضوع، برای ادامه فرایند و پیگیری اجرایی در مسیر مناسب قرار خواهند گرفت.

مصائب

بی‌برنامه‌گی

پزشکیان طی دو سال اخیر در سخنرانی‌های متعدد این عبارت تکراری را بیان می‌کرد که هر کسی که برای حل مشکلات، راه حل دارد، به میدان بیاید! او البته هیچگاه به این سوال پاسخ نداد که اگر خود او فاقد برنامه مشخص برای اداره کشور بود اساساً چرا وارد عرصه ریاست جمهوری شد.

خبر کوتاه

واکنش زاکانی به سخنان اخیر ظریف

شهردار تهران در واکنش به انتشار سخنان اخیر ظریف در توییتی نوشت: برای ایرانی ننگ است که به دشمن متجاوز و قاتل کودکان ایران با عینک خوش بینی بنگرد. باور کنید دوران فکر و نگاه برج‌امی به نظم بین الملل پایان یافته است. امروز مسئولیت ما، حفظ وحدت، تمرکز بر تنگه هرمز و دفاع از ایران عزیز است؛ نه دفاع از آمریکا و توجیه تجاوزاتش.

طرح مقابله با نفوذ، حامی

روزنامه نگاری مستقل است

روح‌الکجابت عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس شورای اسلامی، درباره فعالیت خبرنگاران و رسانه‌ها طبق طرح مقابله با نفوذ بیگانگان، اظهار کرد: بخش قابل توجهی از این قانون به چگونگی نفوذ فرهنگی و شفافیت فعالیت رسانه‌ها می‌پردازد. وی درباره تضمین آزادی بیان و فعالیت حرفه‌ای خبرنگاران در قانون مقابله با نفوذ بیگانگان، بیان کرد: این قانون حامی روزنامه نگاری مستقل است و با ایجاد سطوح اطمینان بخش و رفع اتهامات بی مورد، از آزادی بیان و فعالیت‌های حرفه‌ای خبرنگاران حمایت می‌کند و در نهایت باعث تقویت آزادی بیان خواهد شد.

غضنفری: قالیباف در جلسات متعدد

صحن علنی نیز حضور نداشته است!

نماینده مردم تهران در مجلس دوازدهم، درباره غیبت رسایی در مجلس به خاطر زندان اظهار داشت: اگر قرار باشد کسی با ۱۰۰ ساعت غیبت از مجلس مستعفی شناخته شود، اولین مستعفی باید خود قالیباف باشد چون از خرداد ۱۴۰۳ تاکنون، فقط یکبار آن هم به مدت ۱۰ دقیقه در کمیسیون شوراها حضور پیدا کرد. این کمیسیون تاکنون حدود ۱۴۰ جلسه تشکیل داده که قالیباف در تمام آنها غایب بوده است! وی افزود: برخی ادعا می‌کنند که غیبت ایشان موجه است چون سرشان شلوغ است و نمی‌توانند در جلسات کمیسیون شوراها حضور پیدا کنند! نماینده مردم تهران تأکید کرد: چطور او می‌تواند در جلسات متعدد سخنرانی در سازمان‌ها و ادارات و نهادهای مختلف در تهران و شهرستان‌های سراسر کشور حضور پیدا کند، اما برای حضور در کمیسیون شوراها وقت ندارد؟! بگذریم از اینکه وی در جلسات متعدد صحن علنی نیز حضور نداشته است!

مجاهد: قطب‌نمایی که «دهه عبرت» را خلق کرد، نمی‌تواند داور تاریخ باشد

معاون پیگیری‌های ویژه دفتر رئیس جمهور شهید در واکنش به توییت حسام آشنا در خصوص موضوع تبادل میان جمهوری اسلامی و ایالات متحده، نوشت: قطب‌نمایی که کشور را به «بیراهه» برد و «دهه عبرت» را خلق کرد، نمی‌تواند داور تاریخ باشد. انحراف، در «عملکرد» آن روزها بود نه در «روایت» امروز که بخواهد در مقابل طعنه، سر خم کند. ای کاش قطب‌نمایان را عوض کنید.

کدخدایی: آمریکا باید پاسخگوی خون

کودکان میناب و لامرد باشد

سرپرست دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام خطاب به سران دولت تروریست آمریکا گفت: آنها باید پاسخگوی جنایت‌های بی‌شمار خود از جمله کشتار بی‌گناهان در ویتنام، افغانستان و عراق و خون‌های کودکان و مادرانی باشند که در سرزمین اسلامی ما در میناب و لامرد بر زمین ریختند.

سیاسی

هرگونه تخطی از رهنمودهای ولی فقیه یعنی آسیب زدن به جامعه

آیت‌الله محمود رجبی در برنامه قرارگاه مصباح الهدی که در جمع مردم مبعوث شده قم برگزار شد، با بیان اینکه خداوند سرنوشت هیچ جامعه‌ای را تغییر نمی‌دهد تا افراد جامعه درون خود را تغییر دهند، اظهار داشت: «پیش‌شرط هرگونه تحول اجتماعی تحول درونی افراد است و اگر روح دچار تحول شود می‌تواند زمینه سازی تحول در جامعه شود.» وی در ادامه با اشاره به مفهوم تقوا، تصریح کرد: «تقوا به معنای خود سازی است یعنی انسان مراقب خود باشد که دچار نافرمانی خدا نشود. همانطور که باید از خداوند اطاعت کرد باید از پیامبر(ص)، امام معصوم(ع) و در زمان غیبت از ولی فقیه نیز اطاعت کرد».

آیت الله رجبی ادامه داد: «تقوا یعنی فرد مراقب باشد از آنچه ولی فقیه و رهبر می‌گوید تخطی نکند و باید فرد مراقب باشد که از آنچه رهبری حق می‌گوید تخطی نکند.» استاد دروس خارج حوزه علمیه قم با بیان اینکه هرگونه تخطی از رهنمودهای ولی فقیه حتی اگر ناشی از دلسوزی برای نظام باشد باعث آسیب به جامعه می‌شود، یادآور شد: «اگر تقوا نباشد باعث می‌شود که فرد جایگاه ولی

فقیه را در نظر نگیرد و نظر خود را به نظرولی فقیه ارجحیت دهد. در این شرایط محاسبات ظاهری را در نظر می‌گیرد و سنت‌های الهی را کنار می‌گذارد و دچار خطای محاسبانی می‌شود و به جامعه آسیب می‌زند. به عبارتی عدم تقوای فردی یک مسئول در اطاعت از ولی فقیه باعث آسیب و شکست همه جامعه می‌شود.» وی در پایان تصریح کرد: انتقام خون رهبر شهید بر همه واجب است و هر کسی می‌تواند باید از همه افراد دخیل در این جنایت اعم از دستور دهنده، خلبان و... انتقام بگیرد.

مجلس مجازی هم تعطیل شد

نیست. با این حال، با وجود برگزاری همین جلسات محدود و حداقلی، طی هفته جاری جلسات مجازی مجلس نیز تعطیل شد و برگزار نشد.

این در حالی است که پیش از این، پس از سه هفته حضور متوالی نمایندگان در تهران، یک هفته جلسات علنی مجلس برگزار نمی‌شد تا نمایندگان با حضور در حوزه‌های انتخابیه خود، به بررسی و پیگیری مشکلات مردم بپردازند. اما در شرایطی که طی هفته‌های اخیر جلسات صحن مجلس دوازده روز در هفته به صورت مجازی برگزار می‌شد و نمایندگان می‌توانستند از هر نقطه کشور به صورت آنلاین در این جلسات شرکت کنند، مشخص نیست چرا طی هفته جاری حتی جلسات

به گزارش نوبنیاد، تعداد جلسات مجازی صحن مجلس تاکنون به ۱۴ جلسه رسیده است؛ آماري که با توجه به جنگ تحمیلی و تشدید مشکلات کشور، چندان قابل توجه

در شرایط تعطیلی صحن، گعده‌های غیررسمی مانند شورای هماهنگی مجلس و یا نشست‌های نمایندگان منتخب با برخی وزرا بر پارلمان حاکم شده‌است

مجلس تعطیل؛ جلسات رئیس مجلس با وزرا برقرار

در حالی که صحن علنی مجلس ماه‌هاست تعطیل مانده و جلسات مجازی نیز طی هفته اخیر برگزار نشد، گعده‌های محفلی رئیس مجلس با وزرا در آستانه استیضاح و مسئولان دولتی انتقادبرانگیز شد. پیامد خطرناک تشکیل و ایجاد ساختارهای موازی با مجلس و گعده‌های دورهمی الیگارش‌های سیاسی، نه تنها کنار گذاشتن ۲۷۶ نماینده مجلس است بلکه نادیده‌انگاشتن شأن و رای یک ملت است. در چنین فضایی، وزرا و مسئولان دولتی که نمی‌توانند در برابر افکار عمومی و اراده کلیت صحن مجلس به خواسته‌های خود برسند، با اتکا به این مسیرهای موازی به ویژه مصوبات شورای سران قوا، می‌توانند بدون ترس از پاسخ‌گویی به فعالیت خود ادامه دهند.

امیرحسین درکی

روزنامه‌نگار

اقتصادی، علی بابایی کارنامی، رئیس کمیسیون اجتماعی، سید حمید پورمحمدی رئیس سازمان برنامه و بودجه، احمد

میدری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی، غلامرضا نوری قزلقه وزیر جهاد کشاورزی، سید علی مدنی‌زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی و بابک نگاهداری رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی حضور داشتند.

عدم تشکیل جلسات صحن علنی و تعطیلی جلسات مجازی صحن طی هفته اخیر، آن‌هم در شرایطی که تب داغ استیضاح عراقچی، میدری و نوری قزلقه از سوی نمایندگان دغدغه‌مند مجلس بالا گرفته است، این پرسش را مطرح می‌کند که علت عدم برگزاری جلسات مجازی چیست و از سوی دیگر، تشکیل جلسات فوق‌العاده از سوی قالیباف با دوتن از وزرای که در آستانه استیضاح قرار دارند و نیز رئیس بانک مرکزی که فاجعه قیمت دلار را رقم زده است، با چه هدفی انجام می‌شود؟

گعده‌های موازی؛ بلای جان مجلس

البته که این‌گونه جلسات که خروجی آن کنار گذاشتن ۲۷۶ نماینده مجلس است نیز مشابهاً متعددی دارد. به‌ویژه اینکه در مردادماه سال جاری جلسه‌ای تحت عنوان «شورای هماهنگی مجلس» تشکیل شد که در نوع خود نوآوری با یک نوع بدعت بود و در خصوص قانونی بودن تشکیل آن نیز ابهاماتی وجود دارد.

البته مشابه «شورای هماهنگی مجلس» و جلسه اخیر وزرا و مقامات دولت چهاردهم

مجازی مجلس نیز برگزار نشد؛ اقدامی که به نظر می‌رسد با اراده و روح قانون توجیه منطقی ندارد.

با وجود تعطیلی جلسات مجلس، روز یکشنبه هفته جاری، نشست مشترک قالیباف با وزرای در آستانه استیضاح، رؤسای کمیسیون‌ها و جمعی از مسئولان دولتی برگزار شد؛ نشستی که بار دیگر پرسش‌هایی را درباره اولویت‌بندی فعالیت‌های مجلس و جایگاه جلسات رسمی صحن علنی مطرح می‌کند. گفتنی است قالیباف از مجموع ۱۴ جلسه مجازی اخیر مجلس، در ۱۱ جلسه غایب بوده است. در غیاب وی، حمیدرضا حاجی بابایی ۶ بار و علی نیکزاد ۵ بار اداره جلسات مجلس را برعهده داشته‌اند.

با قالیباف، موارد دیگری نیز طی سال‌های اخیر، از جمله «شورای سران قوا» ابداع و به وجود آمده است که رکن و مبنای آن با قانون اساسی هماهنگی ندارد و اساساً در این فرآیند ۲۷۶ نماینده مجلس به حاشیه خواهند رفت و آثار آن را می‌توان در موضوعات حیاتی و گره‌خورده به معیشت مردم مشاهده کرد.

پیامدهای خطرناک بدعت قالیباف

پیامد خطرناک تشکیل و ایجاد ساختارهای موازی با مجلس و گعده‌های دورهمی الیگارش‌های سیاسی، نه تنها کنار گذاشتن ۲۷۶ نماینده مجلس است بلکه نادیده‌انگاشتن شأن و رای یک ملت است. در چنین فضایی، وزرا و مسئولان دولتی که نمی‌توانند در برابر افکار عمومی و اراده کلیت صحن مجلس به خواسته‌های خود برسند، با اتکا به این مسیرهای موازی به ویژه مصوبات شورای سران قوا، می‌توانند بدون ترس از پاسخ‌گویی به فعالیت خود ادامه دهند.

حضور نوری قزلقه، میدری و همتی در جلسه با قالیباف و آن‌هم در شرایطی که مطالبه استیضاح و برکناری آن‌ها بالا گرفته است، نه تنها موجب سرخوردگی ملت مبعوث و نمایندگان مجلس می‌گردد بلکه این موضوع را در سرتاسر فضای سیاسی مدیریت کشور جا می‌اندازد که می‌شود از طرق متعدد قانون را دور زد و به هیچ جا هم پاسخ‌گو نبود.

خبر کوتاه

سروری: عقب‌نشینی یعنی امضای سند نابودی و تجزیه ایران

نایب رئیس شورای اسلامی شهر تهران با انتقاد از برخی مواضع چهره‌های اصلاح طلب گفت: آقای ظریف، آقای مرعشی و آقایان ترس محور؛ امروز، روز عقب‌نشینی نیست. عقب‌نشینی در این برهه حساس و تاریخی، یعنی امضای سند نابودی و تجزیه ایران. ما تجربه همین نگاه فرصت‌محور و نسخه پیچی شما را جلوی چشم داریم. برجام را خوب به خاطر داریم شما برای مذاکره رفتید و در طول آن ۲۰ ماه کذایی، حتی خطوط قرمز تعیین شده توسط رهبری را زیر پا گذاشتید و امتیازاتی بیش از حد تصور در اختیار دشمن گذاشتید اما یک بار جسارت داشته باشید و به مردم بگویید فرجام این برجام به اصطلاح فرصت‌محور چه شد. پرویز سروری با بیان اینکه دشمن نیت واقعی خود را بارها و اظهر من الشمس به همگان نشان داده است، تصریح کرد: شما در سال گذشته نیز در میانه مذاکرات بودید، دستاوردها را روی میز گذاشتید و حتی مجدداً امتیازات اضافی هم برای طرف مقابل در نظر گرفتید اما آن‌ها در پاسخ چه کردند؟ نتیجه نسخه پیچی‌ها و وعده‌فروشی‌های شما برای مردم چه بود؟ آیا دستاورد این تفکر، چیزی جز تحمیل جنگ و فشار بیشتر بر کشور بود؟

خضریان: پاسخ ایران محدود به پایگاه‌های آمریکایی نخواهد بود

علی خضریان، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: براساس گفت‌وگوهایی که با فرماندهان نظامی داشته‌ام، به دشمنان هشدار می‌دهم که هرگونه تعرض به جزیره خارگ با واکنش نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مواجه خواهد شد. نماینده مردم تهران در پایان گفت: در صورت هرگونه تجاوز به جزیره خارگ، پاسخ ایران صرفاً محدود به پایگاه‌های آمریکایی نخواهد بود و هر مبدأ نقطه‌ای که از آن علیه سرزمین ایران اقدامی صورت بگیرد، در معرض پاسخ نیروهای مسلح قرار خواهد گرفت.

ضربه سنگین سپاه به تیم گروگانگیر در زاهدان

قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: با اشراف اطلاعاتی دقیق، یک تیم گروگانگیر که در روز گذشته اقدام به ربایش یکی از مهندسين پروژه‌های عمرانی در غرب زاهدان کرده بود، توسط رزمندگان قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه در منطقه کورین زاهدان مورد شناسایی قرار گرفت و در یک اقدام غافلگیرانه متلاشی شد. در این اطلاعیه آمده است: در این عملیات تعداد ۵ نفر از گروگانگیران به هلاکت رسیدند و فرد گروگان نیز از چنگال رابندگان رها شد.

حاج‌علی اکبری خواستار بازنگری در دکتترین هسته‌ای شد

حجت الاسلام حاج‌علی اکبری خطیب نماز جمعه تهران در حساب کاربری خود در یکی از شبکه‌های اجتماعی نوشت: امروز ایرانی را داریم که می‌تواند در مقابل استکبار بایستد و بگوید: نه. توقع ملت ما این است که در دکتترین هسته‌ای تجدید نظر کنیم. چرا همچنان باید در آن پی‌تی باشیم؟

یک فروند نفتکش متخلف در تنگه هرمز دچار حریق شد

ظهر روز گذشته یک فروند نفتکش متخلف که با خاموش کردن سامانه‌های ردیابی و تلاش برای عبور از منطقه ممنوعه در حال عبور از محدوده شرق تنگه هرمز دچار آسب و حریق شده بود، توسط تیم‌های رصد نیروی دریایی ارتش شناسایی شد. نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد، با آرایش جدید و استقرار یگان‌های عملیاتی در شرق تنگه هرمز و محدوده دریای عربی و دریای عمان، با اشراف کامل، تمامی فعالیت‌های دشمن و عبور و مرور شناورها را تحت رصد دائمی و لحظه‌ای خود داشته و توصیه می‌کند تمامی شناورها با رعایت قوانین بین‌المللی از خاموش کردن تجهیزات الکترونیکی خود اکیداً خودداری و برای طی مسیر، با نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، هماهنگی‌های لازم را برای عبور ایمن به عمل آورند.

قالیباف جایگاه و شان مجلس را حفظ نکرد

علی اصغر عنایتانی نماینده سبزوار در مجلس یازدهم که در انتخابات ۱۴۰۳ از قالیباف حمایت کرده بود در واکنش به اقدامات اخیر قالیباف اظهار داشت: رؤسای مجلس، چه اصلاح‌طلب و چه اصولگرا، همواره تلاش می‌کردند جایگاه مجلس را حفظ کنند؛ قالیباف در این زمینه اقدامی نکرده و حالا خودش هم شاکي است. نمایندگی باید اجرا می‌شد و حبس رسایی تا پایان دوره نمایندگی به اجرا در نمی‌آمد.

رشد اقتصاد جهان زیر سایه جنگ ایران و افزایش قیمت نفت

صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهانی»، با وجود افزایش اندک پیش‌بینی رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۶، نسبت به تداوم پیامدهای جنگ، افزایش قیمت انرژی و محدود شدن توان دولت‌ها برای مقابله با شوک‌های اقتصادی هشدار داده است. این نهاد بین‌المللی معتقد است تاب‌آوری اقتصاد جهان تاکنون مانع از تشدید بیشتر پیامدهای بحران‌ها شده است؛ اما ادامه تنش‌های ژئوپلیتیکی و افزایش بدهی دولت‌ها می‌تواند چشم‌انداز رشد را با مخاطرات جدی روبه‌رو کند. بر اساس گزارش جدید صندوق، رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۶ حدود ۳.۱ درصد پیش‌بینی شده است؛ رقمی که نسبت به برآورد ۳ درصدی پیشین افزایش نشان می‌دهد، اما همچنان از رشد ۳.۵ درصدی

سال ۲۰۲۵ کمتر است. با این حال، پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۷ به ۳.۴ درصد برسد. افزایش قیمت نفت و فرآورده‌های انرژی در پی جنگ ایران، هزینه تولید و واردات را بالا برده و خطر تشدید تورم را افزایش داده است. صندوق هشدار داده است که تداوم این شرایط، در کنار بدهی‌های سنگین دولت‌ها، توان کشورها را برای حمایت از خانوارها و بنگاه‌های اقتصادی محدود می‌کند.

صندوق بین‌المللی پول همچنین پیش‌بینی کرده است رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۶ به منفی ۷.۶ درصد برسد. بر اساس گزارش این صندوق، اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۷ از رکود خارج خواهد شد و رشد مثبت ۳.۶ درصد را در این سال تجربه خواهد کرد. این نهاد

بین‌المللی نرخ تورم ایران در سال جاری را ۷۸.۶ درصد پیش‌بینی کرده و انتظار دارد در سال ۲۰۲۷ از شتاب تورم در ایران کاسته شود و نرخ تورم در این سال به ۴۲ درصد برسد. تراز حساب‌های جاری ایران برای امسال، منفی ۱۰.۲ درصد از تولید ناخالص داخلی پیش‌بینی شده است. در سال ۲۰۲۷ تراز حساب‌های جاری ایران مثبت خواهد شد و به ۱۰.۲ درصد خواهد رسید. این گزارش نرخ بیکاری ایران را نیز ۹.۲ درصد در سال ۲۰۲۶ پیش‌بینی کرده و از کاهش این رقم به ۹ درصد در سال ۲۰۲۷ خبر داده است. بر اساس این گزارش، صندوق بین‌المللی پول انتظار دارد به‌رغم تلاش‌های تحریمی آمریکا علیه ایران، شاخص‌های کلان اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۷ بهبود یابد.

سیاست دهه ۹۰ در دولت چهاردهم تکرار می‌شود؟

خدا حافظی با ساخت مسکن

مسکن امروز به یکی از سنگین‌ترین هزینه‌های زندگی خانوارها تبدیل شده است؛ هزینه‌ای که با افزایش قیمت زمین، مصالح ساختمانی و اجاره‌بها، بخش بزرگی از درآمد خانوارها را پیش از تأمین سایر نیازهای ضروری جذب می‌کند. اکنون در شرایطی که مسکن بیش از نیمی از هزینه خانوارها را می‌بلعد و میلیون‌ها خانوار با اجاره‌نشینی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، تغییر رویکرد وزارت راه و شهرسازی از ساخت مسکن به تأمین سکونتگاه، این نگرانی را ایجاد کرده که دولت به‌جای افزایش عرضه مسکن، به مدیریت تبعات کمبود آن بسنده کرده است.

سراب مسکن استیجاری

وزارت راه و شهرسازی در کنار تأکید بر تأمین سکونتگاه، طرح مسکن استیجاری را دنبال می‌کند. قرار بود دست‌کم ۱۰ هزار واحد استیجاری با اجاره‌بهای کمتر و ودیعه پایین‌تر در اختیار خانوارها، به‌ویژه زوج‌های جوان، قرار گیرد. این طرح می‌تواند برای گروهی از خانوارهای کم‌درآمد که توان خرید خانه ندارند، فرصتی برای دسترسی به سرپناه مناسب فراهم کند. اما هنگامی که بیش از ۷ میلیون خانوار مستأجرند، عرضه ۱۰ هزار واحد استیجاری، حتی در صورت اجرای کامل، تنها بخش بسیار کوچکی از این جمعیت را پوشش می‌دهد. حتی افزایش این رقم به ۵۰ هزار واحد نیز به معنای حل بحران اجاره‌نشینی نیست؛ به‌ویژه آنکه هر سال خانوارهای جدیدی وارد بازار اجاره می‌شوند و گروهی از مستأجران نیز با افزایش هزینه‌ها، از امکان خرید مسکن دورتر می‌شوند. مستأجران برای خروج از چرخه اجاره‌نشینی به مسیری روشن برای خانه‌دار شدن نیاز دارند، نه صرفاً انتقال از یک قرارداد اجاره به قرارداد دیگر.

چرا رشد اقتصادی منفی شد؟

مسکن فقط یک پناهگاه فیزیکی نیست، بلکه لوکوموتیو محرک اقتصاد ایران است. بخش ساختمان با ۲۶ درصد و صنایع ارتباط دارد و بخش‌های مختلفی از اقتصاد از رونق ساخت‌وساز تأثیر می‌پذیرند. به همین دلیل، کاهش ساخت‌وساز می‌تواند تقاضا برای محصولات صنعتی، اشتغال کارگران و فعالیت بنگاه‌های تولیدی را کاهش دهد. گزارش بانک مرکزی از رشد اقتصادی بخش‌های مختلف اقتصاد در سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد بخش ساختمان با ثبت رشد منفی ۱۵.۸ درصدی، بیشترین افت تولید را در میان تمامی فعالیت‌های اقتصادی به خود اختصاص داده و رکورددار رکود در اقتصاد کشور شده است. همچنین بر اساس داده‌های مرکز آمار، بخش ساختمان در بهار امسال رشد منفی ۶.۴ درصدی را ثبت کرد. همین ارقام، رشد اقتصاد کشور در سال گذشته را در محدوده صفر قرار داد و نرخ رشد بهار ۱۴۰۵ را منفی کرد. برای اصلاح مسیر سیاست مسکن، دولت باید به جای محدود کردن اهداف، مجموعه‌ای از اقدامات عملی را در دستور کار قرار دهد. یکی از اقدامات، تأمین و واگذاری زمین رایگان، به‌ویژه برای خانوارهای فاقد مسکن و گروه‌های کم‌درآمد است. در استان‌هایی که زمین قابل توسعه و وجود دارد، واگذاری زمین رایگان با کم‌هزینه‌ها همراه با امکان ساخت تدریجی می‌تواند هزینه اولیه خانه‌دار شدن را کاهش دهد. این سیاست باید با آماده‌سازی زیرساخت‌ها، از جمله آب، برق، گاز، راه دسترسی و خدمات عمومی همراه باشد تا زمین واگذارشده به دارایی غیرقابل استفاده تبدیل نشود.

نیماسهیلی

روزنامه‌نگار

روزهای پایانی مرداد امسال، غزال راهب، رئیس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، اعلام کرد که سهم مسکن از هزینه خانوارها در کشور به‌طور متوسط از ۳۰ درصد در گذشته به بیش از ۵۰ درصد رسیده است. معنای این آمار روشن است؛ یعنی نصف درآمد خانواده‌ها صرف تأمین سرپناه می‌شود و سهم کمتری برای هزینه‌های خوراک، آموزش، درمان و پس‌انداز باقی می‌ماند. بر اساس آمارها، بیش از ۷ میلیون خانوار در کشور مستأجر هستند؛ یعنی حدود یک‌چهارم خانوارهای ایرانی در خانه‌های استیجاری زندگی می‌کنند. در تهران نیز حدود ۵۱ درصد از جمعیت استان را مستأجران تشکیل می‌دهند. آمارهای مرکز آمار ایران نشان می‌دهد در شهر یور امسال، تورم نقطه‌به‌نقطه اجاره مسکن خانوارهای شهری به ۳۲.۶ درصد و تورم سالانه این بخش به ۳۲ درصد رسیده است. با توجه به سهم مسکن در سبد هزینه‌های خانوار، این افزایش، هرچند از تورم سالانه کل کشور (۷۳.۶ درصد) کمتر است، اما فشار مضاعفی به مستأجران وارد می‌کند. در چنین شرایطی، انتظار می‌رود دولت به عنوان سیاست‌گذار، به جای عقب‌نشینی از برنامه تولید مسکن، تمام ظرفیت‌های قانونی، مالی و اجرایی را برای افزایش عرضه به کار بگیرد. با این حال، اظهارات اخیر فرزانه صادق، وزیر راه و شهرسازی، درباره تغییر سیاست مسکن از ساخت مسکن به تأمین سکونتگاه، پرسش‌های جدی درباره مسیر پیش‌روی این بخش ایجاد کرده است.

مسکن‌سازی تعطیل شد؟

فرزانه صادق گفت: سیاست مسکن باید از تولید صرف واحد مسکونی به تأمین سکونتگاه‌های شایسته و متناسب با نیاز واقعی جامعه تغییر کند. او با اشاره به تجربه طرح‌های حمایتی مسکن و مسکن مهر افزود: تجربه گذشته نشان داده که اگر مسکن از خدمات سکونتگاهی، رفاهی و پیوست‌های زیستی جدا شود، شهرک‌های اقماری و خوابگاه‌های شبکی می‌گیرند که می‌توانند به بستری برای فرسایش اجتماعی تبدیل شوند. «وزیر راه و شهرسازی با اشاره به برنامه مسکن استیجاری با عنوان «آشیان» بیان کرد: این طرح پس از سال‌ها برای زوج‌های جوان در حال اجراست و دهک‌های درآمدی یک تا چهار و مددجویان نهاد‌های حمایتی در اولویت قرار دارند. این اظهارات در نگاه نخست و با کلیدواژه‌هایی چون ضرورت تأمین زیرساخت و خدمات، جذاب به نظر می‌رسد، اما برای مردم، اهالی اقتصاد و فعالان صنعت، بازتولید آشکار رویکرد دهه ۹۰ است. در آن سال‌ها نیز عباس آخوندی با تخطئه ساخت مسکن حمایتی و دفاع از بازار رهاشده، عملاً

موج خبر

۸ بانک دولتی ۶۰۰ شرکت تأسیس کرده‌اند

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس به مردمی‌سازی اقتصاد اشاره کرد و گفت: مردم از خصولتی‌ها خاطرات تلخی دارند. اکنون ۸ بانک دولتی ۶۰۰ شرکت تأسیس کرده‌اند تا بنگاه‌داری کنند. مردمی‌سازی یعنی مشارکت همه مردم در تولید و استفاده از ظرفیت تعاونی‌ها. در حقیقت، مردمی‌سازی یعنی به‌طور مثال، به جای خام‌فروشی محصولات به چین، محصولات به شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی داده شود تا تولید رونق بگیرد. رسول بخشی دست‌چردی افزود: مهم‌ترین راهکار برای مردمی کردن اقتصاد، مهار تورم است. مجلس در برنامه هفتم توسعه همین موضوع را ریل‌گذاری کرده، ولی دولت به سمت آن نرفته است. او بیان کرد: ۷۰ درصد از نقدینگی در دست یک درصد افراد است. پول به اندازه کافی هست، ولی در جای درست قرار ندارد. این پول در سفته‌بازی است. بانک مرکزی به مردم دلار، طلا و سکه می‌فروشد تا مردم را سفته‌باز کند.

ضرورت متناسب‌سازی اعتبار کالابرگ با نرخ ارز

نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به ضرورت صیانت از سرمایه اجتماعی و متناسب‌سازی اعتبار کالابرگ با نرخ ارز و نیاز مردم اشاره کرد و گفت: مهم‌ترین ظرفیت کشور برای اصلاحات اقتصادی، اعتماد متقابل مردم و حاکمیت است. با عنایت به قول صریح رئیس‌جمهور در زمان حذف ارز ترجیحی و تأکید رئیس‌مجلس مبنی بر ثابت ماندن قیمت کالاهای سبد معیشتی و حفظ و تقویت قدرت خرید خانوارها، متناسب‌سازی هوشمندانه و افزایش واقعی اعتبار کالابرگ، گامی حیاتی برای جبران شوک‌های ارزی، ترمیم قدرت خرید خانوارها متناسب با دهک درآمدی آن‌ها و وفای به عهد تلقی می‌شود. میثم ظهوریان ادامه داد: کالابرگ الکترونیک نباید صرفاً یک ابزار حمایتی مصرفی دیده شود؛ بلکه می‌تواند با ایجاد تقاضای مستمر و پیش‌بینی‌پذیر در زنجیره تولید و عرضه کالاهای اساسی داخلی، نقش اهرم محرک تولید داخلی را ایفا کرده و به تقویت تولیدکنندگان صنایع غذایی و کشاورزی کشور بینجامد.

او بیان کرد: افزایش اعتبار کالابرگ باید هم‌زمان با نظارت یکپارچه و هوشمند دولت بر زنجیره تأمین تا توزیع باشد تا چرخه معیوب افزایش غیرقانونی قیمت‌ها و نیاز مجدد به افزایش اعتبار کالابرگ دائماً تکرار نشود؛ چرخه‌ای که تجربه نشان داده است به ضرر مردم، به‌ویژه اقشار کم‌برخوردار منجر خواهد شد. تورم فعلی کشور عمدتاً حاصل شوک‌های سمت عرضه (فشار ارز و هزینه تولید) است، نه رشد تقاضا.

ژل تکراری اصلاح طلبان در سراسرایی مسئولیت را اینبار پزشک‌یان بازی کرد

وارث بحران یا عامل بحران؟

مسعود پزشکیان پس از گذشت ۲۶ ماه از دولتش، تلاش کرد خود را «میراث‌دار مشکلات» معرفی کند تا از مسئولیت خود نسبت به شرایط کنونی بکاهد. این اظهارات در حالی مطرح شده که آمارها نشان می‌دهد در ۲۶ ماه گذشته نه تنها گشایشی در معیشت مردم ایجاد نشده، بلکه بسیاری از شاخص‌های اقتصادی به بدترین سطوح تاریخ خود اقتصاد ایران رسیده‌اند. در واقع، دولت پزشکیان نه تنها از مشکلات انباشت‌شده

نکاسته، بلکه بر آن‌ها افزوده است. نرخ دلار آزاد از حدود ۶۰ هزار تومان در پایان دولت سیزدهم به بیش از ۲۶۰ هزار تومان جهش کرده، تورم سالانه از ۳۴ درصد به ۷۳/۶ درصد و تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها از ۲۳/۷ درصد به ۱۲۱/۷ درصد رسیده است. پزشکیان که سال‌ها نماینده مجلس بوده و از وضعیت کشور آگاه بود، اکنون به جای ارائه کارنامه عملکرد، از گذشته گلایه می‌کند.

هادی هدایت زاده

روزنامه‌نگار

کاسته یا بر آن‌ها افزوده است؟ در واقع، پرسش اصلی این است که دولت او در ۲۶ ماه گذشته چقدر به سمت اصلاح رفته و برای دولت بعدی چه میراثی می‌گذارد. پزشکیان در حالی از انباشت مشکلات می‌گوید که خود سال‌ها نماینده مجلس بوده و از نزدیک با شرایط کشور آشناست. پزشکیان باید پاسخ دهد که اگر وضعیت را نمی‌دانست، چرا وارد رقابت انتخاباتی شد؟ واگر می‌دانست، چرا برنامه مشخصی برای عبور از بحران ارائه نکرد؟

دولت سیزدهم بدتر تحویل گرفت، بهتر تحویل داد

مقایسه شاخص‌های اقتصادی سه مقطع نشان می‌دهد دولت سیزدهم نیز وضعیتی بسیار بدتر از دولت پزشکیان تحویل گرفت، اما بسیاری از شاخص‌ها در آن دوره بهبود یافت. در پایان دولت روحانی در شهریور ۱۴۰۰، نرخ دلار آزاد حدود ۲۶ هزار تومان، رشد اقتصادی ۱ درصد، رشد صنعت منفی ۱.۵ درصد، نرخ بیکاری ۹.۶ درصد، تورم سالانه ۴۵.۹ درصد، رشد نقدینگی ۳۹.۱ درصد، پایه پولی ۴۲۰۱ درصد و تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها ۶۲.۷ درصد بود. در پایان دولت شهید رئیسی در شهریور ۱۴۰۳، رشد اقتصادی به ۲.۶ درصد، رشد بانفت به ۲.۳ درصد، رشد صنعت به ۰.۲ درصد، نرخ بیکاری به ۷.۵ درصد، تورم سالانه به ۳۴.۲ درصد، رشد نقدینگی به ۲۸.۴ درصد، پایه پولی به ۲۵.۴ درصد و تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها به ۲۳.۷ درصد رسید. این ارقام نشان می‌دهد دولت سیزدهم با وجود میراث‌دار بودن وضعیت بدتر اقتصادی، شرایط به مراتب بهتری

به دولت پزشکیان تحویل داد. بنابراین، ادعای «وارث بودن» نمی‌تواند توجیه‌کننده عملکرد دولت چهاردهم باشد.

فشار بی‌سابقه به سفره‌های مردم در دولت پزشکیان

در دولت پزشکیان، نرخ دلار آزاد در شهریور ۱۴۰۵ به حدود ۲۷۰ هزار تومان رسید. این رقم در پایان دولت شهید رئیسی حدود ۶۰ هزار تومان و در پایان دولت روحانی حدود ۲۶ هزار تومان بود. یعنی دلار در دوره پزشکیان بیش از چهار برابر پایان دولت سیزدهم و بیش از ده برابر پایان دولت روحانی شده است. رشد نقدینگی نیز از ۲۸.۴ درصد در پایان دولت شهید رئیسی به ۵۳.۳ درصد رسیده است؛ رقمی که از ۳۹.۱ درصد در پایان دولت روحانی هم بالاتر است. این ارقام نشان می‌دهد نه تنها اصلاحی صورت نگرفته، بلکه برخی شاخص‌ها از دوره‌های قبل نیز بدتر شده است.

تورم سالانه در شهریور ۱۴۰۵ به ۷۳.۶ درصد رسیده، در حالی که این رقم در پایان دولت شهید رئیسی ۳۴.۲ درصد و در پایان دولت روحانی ۴۵.۹ درصد بود. تورم نقطه‌به‌نقطه نیز از ۳۱.۲ درصد در پایان دولت سیزدهم به ۸۹.۸ درصد افزایش یافته است. تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها که در پایان دولت شهید رئیسی ۲۳.۷ درصد بود، اکنون به ۱۲۱.۷ درصد رسیده است. این اعداد یعنی سفره مردم بیش از هزرمان دیگری تحت فشار است. دولت پزشکیان در حالی از مشکلات می‌گوید که تورم، نقدینگی و قیمت‌ارز در دوره او رکورد‌های بدتری ثبت کرده‌اند.

شاخص	پایان دولت روحانی: شهریور ۱۴۰۰	پایان دولت شهید رئییسی: شهریور ۱۴۰۳	دولت پزشکیان: شهریور ۱۴۰۵
نرخ دلار آزاد	حدود ۲۶ هزار تومان	حدود ۶۰ هزار تومان	۲۶۰ هزار تومان
رشد اقتصادی	۱	۲.۶	منفی ۱۰ (بهار ۱۴۰۵)
رشد اقتصادی با نفت	۰.۷	۲.۳	منفی ۱۰.۱ (بهار ۱۴۰۵)
رشد صنعت	منفی ۱.۵	۰.۲	منفی ۴.۶
نرخ بیکاری	۹.۶	۷.۵	۹.۱
رشد نقدینگی	۳۹.۱	۲۸.۴	۵۳.۳
تورم نقطه‌به‌نقطه	۴۳.۹	۳۱.۲	۸۹.۸
تورم سالانه	۴۵.۹	۳۴.۲	۷۳.۶
تورم نقطه‌ای خوراکی‌ها	۶۲.۷	۲۳.۷	۱۲۱.۷

نبض اقتصاد

هجده ماه رکود در اقتصاد ایران

گزارش شاخص مدیران خرید (شامخ) شهریور ۱۴۰۵ نشان می‌دهد که رکود فعالیت‌های اقتصادی ایران برای هجدهمین ماه متوالی ادامه داشته است. براساس اعلام مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران، شامخ کل اقتصاد در شهریور به ۴۵.۵ واحد رسیده و شاخص میزان تولید محصول با ارائه خدمات نیز رقم ۴۵.۳ را ثبت کرده است. این شاخص نسبت به مردادماه ۰.۵ واحد کاهش یافت که بیانگر تضعیف نسبی وضعیت فعالیت‌های اقتصادی است. در شهریورماه، هر پنج مولفه اصلی شامخ در محدوده انقباضی قرار داشتند. در این میان، شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده با ثبت رقم ۳۸.۳، همچنان یکی از ضعیف‌ترین مولفه‌ها بود. شاخص مقدار تولید محصول یا ارائه خدمات در شهریورماه به ۴۹.۷ رسید و به مرز خنثی ۵۰ نزدیک شد. این شاخص نسبت به مردادماه ۱.۷ واحد افزایش یافت و از بهبود نسبی وضعیت تولید حکایت دارد، اما همچنان در محدوده انقباضی قرار گرفت. شاخص میزان سفارش‌های جدید مشتریان در شهریورماه به ۴۶.۷ رسید؛ به عبارتی برای هجدهمین ماه متوالی در محدوده انقباضی باقی ماند. این شاخص نسبت به مردادماه ۰.۳ واحد کاهش یافت که از تداوم ضعف تقاضا و کاهش سفارش‌های جدید حکایت دارد. براساس گزارش اتاق بازرگانی ایران، تداوم ضعف سفارش‌های جدید در صورت استمرار می‌تواند به کاهش تولید در ماه‌های آینده، احتیاط بیشتر بنگاه‌ها در جذب نیروی انسانی و به تعویق افتادن تصمیم‌های سرمایه‌گذاری منجر شود.

شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده در شهریورماه به ۳۸.۳ رسید و برای هفدهمین ماه متوالی پایین‌تر از سطح خنثی ۵۰ باقی‌ماند که بیانگر تداوم محدودیت در تأمین و نگهداری نهاده‌های تولید است. براساس گزارش‌های ارائه‌شده از سوی فعالان اقتصادی، کمبود مواد اولیه و افزایش قیمت آن‌ها همچنان از مشکلات مهم بنگاه‌هاست. شاخص میزان استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در شهریورماه به ۴۴ کاهش یافت و برای شانزدهمین ماه متوالی در محدوده انقباضی قرار گرفت. این داده نشان می‌دهد که نشانه‌های کاهش فعالیت تولیدی همچنان در ارزیابی بنگاه‌ها دیده می‌شود. به بیان دیگر، اقتصاد هنوز نتوانسته است روندی پایدار از افزایش فعالیت را نشان دهد. اقتصاد برای عبور از رکود به افزایش مستمر تقاضا، بهبود شرایط سرمایه‌گذاری، دسترسی مناسب به منابع مالی و ثبات در تصمیم‌گیری نیاز دارد. در مقابل، تداوم انقباض می‌تواند برنامه‌ریزی بنگاه‌ها را محدود کند، تصمیم برای توسعه ظرفیت را به تعویق بیندازد و تمایل به استخدام نیروی جدید را کاهش دهد. تداوم رکود فعالیت بنگاه‌ها در یک دوره طولانی می‌تواند آثار خود را در بخش‌های مختلف اقتصاد نشان دهد. نخستین اثر، محدود شدن انگیزه سرمایه‌گذاری است. بنگاه‌ای که نسبت به میزان فروش آینده اطمینان ندارد، معمولاً برای افزایش ظرفیت تولید، خرید تجهیزات یا راه‌اندازی خطوط جدید با احتیاط بیشتری تصمیم می‌گیرد. نتیجه آن است که امکان افزایش تولید و اشتغال محدود می‌شود. همچنین در شرایط رکودی، بنگاه‌ها برای کنترل هزینه‌ها معمولاً در جذب نیروی جدید محتاط می‌شوند و ممکن است استخدام خود را به تعویق بیندازند. اثر دیگری توان مالی بنگاه‌ها بازمی‌گردد.

استمرار شامخ زیرمرز ۵۰، در کنار رشد اقتصادی نزدیک به صفر در سال ۱۴۰۴، افت ۱۰ درصدی تولید ناخالص داخلی در بهار امسال و جهش هزینه‌های کالاهای وارداتی، تصویری نگران‌کننده از شرایط تولید ارائه داد. اگرچه جنگ یکی از عوامل تشدیدکننده این وضعیت بوده است، اما بررسی روند اقتصاد از آغاز فعالیت دولت چهاردهم نشان می‌دهد که سیاست‌های ارزی، افزایش هزینه نهاده‌های تولید و تضعیف تقاضای داخلی (افت قدرت خرید خانوارها) از علل اصلی رکود اقتصادی است. در این میان، تغییرات نرخ ارز و نحوه تخصیص آن، بر هزینه واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای اثر می‌گذارد.

بین الملل

مواضع خصمانه آلمان و بلژیک علیه ایران

آلمان با اتخاذ موضعی خصمانه و ضمن نادیده گرفتن بدعهدی‌های این کشور علیه ایران که در چارچوب پیروی از سیاست‌های آمریکا انجام می‌شود، مدعی شد که ایران باید وارد مذاکرات جدی شده و دست از برهم زدن ثبات منطقه بردارد. براساس بیانیه دولت آلمان، «فریدریش مرتس» صدراعظم این کشور همچنین در تماس تلفنی با ولیعهد عربستان، حملات یمن به‌ویژه حمله به فرودگاه ریاض را محکوم کرد.

وزیر دفاع بلژیک هم در اظهاراتی مداخله‌جویانه و با فراموش کردن نقض مخرب کشورهای اروپایی در بی‌ثبات شدن خاورمیانه ادعا کرد که ایران به قطر، امارات، عمان و عربستان، حمله کرده است و این ابدا قابل قبول نیست.

وزیر دفاع بلژیک در گفتگو با الجزیره به جنگ اوکراین هم اشاره کرد و گفت: گاهی اوقات درک مواضع دولت آمریکا درباره جنگ روسیه علیه اوکراین برای ما دشوار است.

وی افزود: درگیری در اوکراین باید متوقف شود و این امر در دست روسیه است زیرا کی یف از خاک خود دفاع می‌کند.

شخصیت‌های سیاسی و مذهبی و نهادهای بین‌المللی به اقدام دولت جمهوری آذربایجان علیه حجاب واکنش نشان دادند

سکوت دولت پزشکیان در قبال اسلام‌ستیزی علی‌اف

به تصمیم کابینه آذربایجان، پوشیدن لباس‌هایی که به تشخیص مسئولان با اصل سکولاریسم در آموزش عمومی ناسازگار باشد، باید کنار گذاشته شود. هرچند در متن تصمیم صراحتاً نامی از حجاب برده نشده، اما این کابینه برای عدم اقدام علیه قانون اساسی در متن چوشش حجاب را قید نکرده است و اجرای این مقررات در برخی مدارس به جلوگیری از ورود دانش‌آموزان و معلمان محجبه انجامیده است.

و ضمانت اجرای آن‌ها، می‌تواند بی‌اعتمادی میان جامعه و نهادهای رسمی را افزایش دهد.

در این میان، انتظار می‌رود وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران نیز در قبال محدودیت‌های گزارش‌شده علیه دانش‌آموزان و معلمان محجبه در جمهوری آذربایجان، موضعی روشن و متناسب با اهمیت موضوع اتخاذ کند. محروم شدن احتمالی افراد از حق تحصیل یا اشتغال به دلیل پوشش دینی، مسئله‌ای فراتر از اختلافات داخلی بر سر مقررات آموزشی است و ابعاد حقوقی و آزادی‌های دینی دارد. تهران می‌تواند با پیگیری دیپلماتیک این موضوع و درخواست توضیح از مقام‌های باکو، بر ضرورت رعایت آزادی وجدان و مذهب و جلوگیری از تبعیض در دسترسی به آموزش تأکید کند. چنین موضعی، در عین احترام به حاکمیت ملی جمهوری آذربایجان، می‌تواند نشان دهد که حقوق دینی شهروندان و دسترسی برابر آنان به آموزش، موضوعی قابل چشم‌پوشی نیست.

دولت آذربایجان اکنون با آزمون‌های دربار حدود اختیار حکومت و حقوق شهروندان مواجه است. اعتراض متعدد همگی نشان می‌دهند که اجرای مقررات پوشش مدارس به مسئله‌ای فراتر از مدیریت آموزشی تبدیل شده است. راه کاهش تنش، شفاف‌سازی مقررات، تضمین دسترسی برابر به آموزش و پرهیز از مجازات دانش‌آموزان به دلیل پوشش مذهبی است نه تعمیق شکاف میان حکومت و جامعه.

ارشد رئیس‌جمهور، جلوگیری از تحصیل دانش‌آموزان محجبه را غیرقابل قبول خواند و خواستار تجدید نظر مقام‌های آذربایجان شد. پیش‌تر، مصطفی پیراوغلو، نماینده مستقل پارلمان ترکیه، مقررات جدید را نقد کرده و هشدار داده بود که واگذاری تشخیص مصادیق ممنوعیت به شوراهای مدارس می‌تواند زمینه اجرای سلیقه‌ای مقررات را فراهم کند.

هم‌زمان، انجمن آزادی‌اندیشه و حقوق آموزش ترکیه در استانبول مقابل کنسولگری آذربایجان تجمع کرد. در آمریکا نیز شورای روابط آمریکایی - اسلامی در ۱۲ اکتبر از وزارت خارجه این کشور خواست دولت آذربایجان را به لغو محدودیت‌ها ترغیب کند. این واکنش‌ها به معنای محکومیت رسمی دولت‌های ترکیه و آمریکا نیست، اما نشان می‌دهد مسئله از سطح اختلاف داخلی فراتر رفته و به موضوعی مورد توجه نهادهای مدنی و شخصیت‌های سیاسی تبدیل شده است.

اعتراض‌ها در داخل آذربایجان نیز ادامه دارد. رسانه‌ها از تحریم کلاس‌ها در دست کم چند مدرسه و واکنش خانواده‌ها به جلوگیری از ورود دانش‌آموزان محجبه گزارش داده‌اند. پولاد اصلانوف، روزنامه‌نگار زندانی، نیز در اعتراض به مقررات جدید دست به اعتصاب غذا زده است. در چنین شرایطی، اصرار بر اجرای محدودیت‌ها بدون ارائه توضیح روشن درباره حدود

احسان میرباقری

روزنامه‌نگار

موج انتقادها؛ سکوت وزارت خارجه

موج انتقادها به مرزهای آذربایجان است که وزارت امور خارجه ایران و نهادهای متولی همچنان در برابر این اقدام دولت ظالم باکو سکوت کرده‌اند.

یادداشت

خط و نشان صنعا برای تاسیسات نفتی و فرودگاه‌های آل سعود

محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

تحولات میدانی در جبهه‌های غربی یمن و افزایش هشدارهای انصارالله تاسیسات نفتی و فرودگاه‌های عربستان، از گسترش دامنه فشار بر ریاض حکایت دارد. فشاری که هم‌زمان با گزارش‌هایی درباره پیشروی نیروهای انصارالله در محور ذوباب و رأس العاره، نگرانی‌هایی را درباره امنیت باب‌المندب و زیرساخت‌های راهبردی سعودی ایجاد کرده است.

گزارش‌های منتشرشده از جبهه غربی یمن حاکی از آن است که انصارالله واکنش به تحرکات مکرر نیروهای العمالقه در محور رأس العاره و صحرای ذوباب، پیشروی در مسیر الشقیراء به سمت ارتفاعات جنوبی و رأس العاره را در دستور کار قرار داده است. تحرکاتی که بنا بر این گزارش‌ها، با هدف محاصره نیروهای رقیب و تأمین امنیت مناطق راهبردی ذوباب و باب‌المندب دنبال می‌شود. همچنین گزارش‌هایی از عقب‌نشینی شماری از نیروهای العمالقه و ایجاد بی‌نظمی در بخش‌هایی از خطوط نیروهای مورد حمایت عربستان منتشر شده است. اهمیت این محور موقعیت جغرافیایی باب‌المندب و ارتباط آن با مسیرهای کشتیرانی بین‌المللی، هرگونه تغییر در موازنه نظامی این منطقه را به مسئله‌ای فراتر از مرزهای یمن تبدیل می‌کند. از همین رو، تلاش برای تثبیت مواضع در ارتفاعات مشرف بر این گذرگاه، می‌تواند بر محاسبات امنیتی طرف‌های درگیر اثرگذار باشد.

در جبهه‌ای دیگر، سخنگوی نیروهای مسلح یمن با صدور هشدارهایی خطاب به کارکنان تاسیسات نفتی عربستان، از آنان خواسته است از حضور در مکان‌هایی که اهداف احتمالی عملیات نظامی اعلام شده‌اند، خودداری کنند. در بیانیه‌ای دیگر نیز تاسیسات وابسته به شرکت آرامکو اهداف مشروع معرفی شده‌اند.

این هشدارها در شرایطی مطرح می‌شود که ارتش عربستان نیز، بنا بر گزارش‌های منتشرشده، دستور تخلیه یک انبار سوخت در اطراف صنعا را صادر کرده است. یعنی انصارالله بدون هیچ تعارف و ضعفی هرگونه حمله عربستان به هر منطقه از خاکش را با پاسخ متقابل و حتی شدیدتر تهدید می‌کند. محمد البخیتی، عضو دفتر سیاسی انصارالله اعلام کرده است که یمن از هرگونه حرکت برای برکناری محمد بن سلمان، چه از سوی مردم و مخالفان و چه از داخل خاندان سلطنتی، حمایت می‌کند. این اظهارات را می‌توان بخشی از تشدید فشار سیاسی صنعا بر ساختار حاکمیت سعودی ارزیابی کرد. فشاری که می‌تواند عربستان را با تهدید داخلی نیز تهدید کند.

در همین حال، مایک پمپئو، وزیر خارجه پیشین آمریکا، با اشاره به حملات گزارش‌شده به فرودگاه‌ها و زیرساخت‌های عربستان، از پیامدهای این تحولات برای امنیت آمریکایی‌ها و افزایش قیمت انرژی ابراز نگرانی کرده است. او همچنین احتمال تلاش دونالد ترامپ برای متقاعد کردن ایران به توقف این حملات را مطرح کرده است؛ اظهاراتی که بیش از هر چیز، نگرانی محافل آمریکایی از گسترش هزینه‌های امنیتی و اقتصادی بحران منطقه را منعکس می‌کند.

یادداشت

معمای چهار ایرانی
منتقل شده به اسرائیلپدرام حسینی
روزنامه‌نگار

هنوز چند ساعت از قدردانی عجیب سخنگوی وزارت خارجه از امارات بابت آزادی تعدادی از شهروندان ایرانی نگذشته بود که خبری نگران‌کننده، اصل ماجرا را تحت الشعاع قرار داد. «تابناک» به نقل از منبعی آگاه مدعی شد چهار ایرانی بازداشت شده در امارات، نه تنها آزاد نشده‌اند، بلکه توسط ابوظبی «انتخاب و به رژیم صهیونیستی تحویل داده شده‌اند»؛ ادعایی که اگر تأیید شود، دیگر نمی‌توان آن را یک مسئله معمول کنسولی دانست. نام این چهار نفر، علت بازداشت و جزئیات انتقال آنها اعلام نشده و تاکنون نیز تأیید رسمی روشنی درباره این گزارش منتشر نشده است. باین حال، اهمیت موضوع دقیقاً همین جاست؛ ادعایی با چنین ابعاد امنیتی و سیاسی نمی‌تواند با سکوت دستگاه دیپلماسی مواجه شود. اگر خبر نادرست است، وزارت خارجه باید صریحاً تکذیب کند و اگر درست است، باید توضیح دهد ابوظبی چگونه جرئت کرده اتباع ایرانی را به دشمنی تحویل دهد که در ماه‌های گذشته مستقیماً با ایران درگیر بوده است.

ماجرای زمانی تلخ‌تر می‌شود که همان روز اسماعیل بقائی از امارات بابت آزادی شماری از ایرانیان تشکر کرده بود. چند ساعت بعد، گزارشی منتشر شد که رفتار ابوظبی را «خیانت سنگین» توصیف می‌کرد.

این مسئله نیز منک از پرونده سایر اتباع ایرانی نیست. هنوز مسئله چهار تبعه ایرانی زندانی در کویت و همچنین آزادی سه خلبان ایرانی محبوس در قطر به مطالبه‌ای جدی دولت تبدیل نشده است. عراقچی بارها با مقامات قطری دیدار و رایزنی کرده است؛ اما چرا پرونده خلبانان ایرانی به یک مطالبه علنی و جدی در این دیدارها تبدیل نشده است؟ محمدباقر قالیباف نیز نمی‌تواند نسبت به سرنوشت اتباع کشور بی تفاوت باشد. وی که این روزها ریاست مذاکرات را برعهده دارد نه تنها پیگیری خاصی در خصوص خلبانان و موضوع مورد ادعای تابناک نکرده که جلوی پیگیری مجلس از دولت را نیز گرفته است.

مسئله دقیقاً از همین نقطه نگران‌کننده‌تر می‌شود؛ وقتی طرف مقابل احساس کند بازداشت تبعه ایرانی، بلا تکلیف نکه داشتن او یا حتی - در صورت صحت گزارش منتشر شده - تحویل یک ایرانی به رژیم صهیونیستی هزینه سیاسی متناسبی برایش ایجاد نمی‌کند، سکوت تهران می‌تواند به چراغ سبزی ناخواسته برای تکرار چنین رفتارهایی تبدیل شود.

سیاست خارجی فقط مذاکره، بیانیه و عکس یادگاری نیست؛ نخستین وظیفه آن دفاع از جان، امنیت و حرمت اتباع ایران است. ادامه انفعال در برابر قطر، کویت و به ویژه امارات، نه مسئله را پاک می‌کند و نه افکار عمومی را آرام. پرونده چهار ایرانی باید فوراً تعیین تکلیف شود؛ زیرا اگر ادعای تحویل آنان به رژیم صهیونیستی صحت داشته باشد، سکوت در برابر چنین اقدامی خود به پیامی خطرناک برای دیگران تبدیل خواهد شد.

میانجی برای
متجاوز؟

در شرایطی که شرایط برای سعودی‌ها بسیار سخت و غیرقابل تحمل شده است، ورود دوباره دستگاه دیپلماسی ایران به این میدان پرسش برانگیزتر می‌شود. میانجی‌گری در لحظه‌ای که انصارالله دست بالا را پیدا کرده، می‌تواند به جای تثبیت دستاورد مقاومت، فشار را از ریاض بردارد و برای عربستان فرصتی جهت خروج از بن‌بست میدان فراهم کند.

ورود دوباره عراقچی به پرونده یمن درست در نقطه افزایش فشار صنعا بر ریاض

میدان می‌برد و دیپلماسی می‌بخشد!

نشان داده است. اکنون سؤال این است که چرا دستگاه دیپلماسی باید در چنین شرایطی نسخه نجات برای عربستانی تجویز کند که در جریان جنگ ۴۰ روزه این کشور حتی برای شهادت رهبری انقلاب و مردم ایران حتی ابراز تأسف هم نکرده است.

درست در شرایطی که انصارالله با تثبیت دست برتر خود، عربستان و حامیان آمریکایی آن را زیر فشار قرار داده، عباس عراقچی بار دیگر با ورود به میدان میانجی‌گری، نسخه «راه حل سیاسی» پیچیده است؛ نسخه‌ای که تجربه سال‌های گذشته درباره عراق و لبنان نتایج آن را

محسن فرهمند
روزنامه‌نگار

آتش بس یک ماهه میانجی‌گری کند و پس از مخالفت صنعا، پیشنهاد دو هفته مطرح شد؛ اما صنعا پایان جنگ و محاصره را مطالبه کرد. وی با تأکید بر اینکه میانجی‌گری قبلی ایران شکست خورد، درباره تلاش جدید نیز گفت: «معتقدم این میانجی‌گری نیز شکست خواهد خورد.»

****دیپلماسی به سود چه کسی؟**
پرسش اساسی این است که مداخلات دیپلماتیک مشابه تاکنون چه آورده‌ای برای محور مقاومت داشته است؟ تجربه فراخوانده شدن مقاومت عراق به آرامش پس از حمله به نیروهای آمریکایی در مرز اردن و سوریه و تجربه حزب‌اللهیان پیش چشم ماست. ژست‌های دیپلماتیک و نسخه «صبر استراتژیک» قدرت مقاومت رانه تنها افزایش نداد که موقعیت‌های و زمان‌های طلایی را از دست ایران و محور مقاومت گرفت و فرصت بازبایی، تجدید سازمان و بازسازی ابتکار عمل را در اختیار دشمنان قرار داد.

انصارالله در شرایطی به دستاوردهای مهم رسیده که آمریکا و کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس تمام توان خود را برای فائق آمدن بر کنترل ایرانی بر تنگه هرمز به میدان آورده‌اند. یمن نیز در پاسخ به حمله عربستان به خاک خود و آغاز مجدد جنگ توسط ریاض، دستاوردهایی

وزارت امور خارجه عربستان سعودی یکشنبه شب ۱۹ مهر اعلام کرد شاهزاده فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه این کشور، در تماس تلفنی با عباس عراقچی درباره تشدید تنش‌های اخیر منطقه و تلاش‌های دیپلماتیک برای رسیدگی به آن گفت‌وگو کرده است. عراقچی نیز با ابراز نگرانی از افزایش تنش‌ها هشدار داد ادامه رویکرد نظامی و بی‌توجهی به راه حل‌های سیاسی وضعیت را پیچیده‌تر خواهد کرد و تأکید کرد: «بحران‌های منطقه راه حل نظامی ندارند» و جمهوری اسلامی ایران آماده کمک برای آغاز گفت‌وگو میان عربستان و یمن است.

بسیاری از ناظران معتقدند هرگاه در جناح آمریکا و هم‌پیمانان مشکلی دیده می‌شود مواضع اشتباه برخی مسئولان دولتی برای آنها راه فرار ایجاد میکند؛ ورودهایی که در عمل می‌تواند هم ناخواسته به آرام‌سازی بازار نفت به سود آمریکا کمک کند و هم بخشی از دستاوردهای میدانی مقاومت را پشت میز دیپلماسی کم‌اثر سازد.

یک مقام یمنی نیز صریحاً گفته است عربستان ابتدا از تهران خواست برای

سیاست خارجی

نامه مردم آزادی خواه ایران به جوانان آزاده فرانسه

بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با توجه به گسترش اعتراضات و سرکوب مردم فرانسه در نامه‌ای از طرف مردم آزادی خواه ایران خطاب به جوانان آزاده این کشور نوشت: به پا خیزید که ما بازماندگان عدالت خواهی، همراه و یاور شما هستیم. بیایید باری دیگر، مهمترین دغدغه جهان را عدالت خواهی و آزادی قرار دهیم. این حرکت مدنی شما، جوشش فطرت عدالت طلبی است که با مشاهده ناعدالتی آموزشی، حمایت از اعتصاب به حق معلمان و سرکوب احساسات و روحیه آزادی جوانان در طی سالیان دراز به وقوع پیوسته است.

در این نامه آمده است: این اتفاقات، صرفاً هیجانی و موقتی نیستند؛ بلکه در واقع ضعف سیستم حاکمیتی و سلطه پنهان امپریالیسم را در پس دموکراسی پوشالی و آزادی خیالی نشان می‌دهند.

این نامه تأکید کرده است: حاکمانی که سال‌ها در پشت پرده و سکوت، در نسل کشی و ظلم علیه فلسطین نقش داشتند، امروزه علناً علیه مردم خود قیام می‌کنند، دست به سرکوب می‌زنند و ذات شیطانی خود را آشکار می‌کنند. در چند روز گذشته، دنیا شاهد خوی وحشی حاکمان فرانسه برای سرکوب آزادی خواهان بود. آنها از هر ابزاری برای ساکت کردن مردم و خشک کردن جریان خروشان عدالت خواهی استفاده کردند. در این مدت هزاران دانش آموز را که باید آزاد باشند و زندگی کنند، درس بخوانند و پیشرفت کنند و به خواسته هایشان برسند، دستگیر و زندانی کردند، با سرنوشتی نامعلوم!

انتظارمان از شما بیشتر بود آقای مجیدی!

مسعود حنیفی
روزنامه‌نگار

نخستین نمایش جهانی فیلم «غذای نیمروز» به کارگردانی مجید مجیدی در جشنواره بین‌المللی فیلم بوسان، با بازتاب‌های گسترده و نقدهای مثبت نشریات معتبر سینمایی همراه شده است. نشریه «ورایتی» در نقدی به مضامین فقر، گرسنگی و تلاش برای حفظ یک مدرسه روستایی پرداخته و بازی درخشان محمد رحیمی را در نقش معلمی گرفتار تعارض‌های اخلاقی برجسته کرده است. کلارنس تسویی در «د فیلم وردیکت» بازگشت مجیدی پس از شش سال دوری از سینما را ارج نهاده و الیزابت کر در «اسکرین دیلی» فیلم‌برداری هومن بهمنش را ستوده است.

این بازتاب‌ها، اثر را به یکی از آثار شاخص بخش مسابقه بوسان تبدیل کرده است. در کنار این موفقیت‌های بین‌المللی، نمی‌توان جایگاه ویژه مجیدی در سینمای ایران را نادیده گرفت. او همواره به عنوان فیلمسازي معتمد نظام شناخته می‌شود. رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها از ایشان تعریف کرده‌اند؛ از تسهیل شرایط برای ساخت فیلم «محمد رسول‌الله» گرفته تا دخالت مستقیم و دلسوزانه برای جلوگیری از توقیف فیلم «بدوک» که نشان از اعتماد عمیق حاکمیت به این کارگردان متعهد دارد.

با وجود این حمایت‌های بی‌دریغ، تصمیم مجیدی برای عدم حضور «غذای نیمروز» در چهل و چهارمین جشنواره فیلم فجر، جای تأمل فراوان دارد. این غیبت در شرایطی رخ داد که شائبه‌های تحریم این فستیوال ملی پس از اتفاقات دی‌ماه شدت گرفته بود. انتظار می‌رفت هنرمندی که از حمایت‌های ویژه نظام بهره‌مند است، در چنین برهه حساسی با حضور خود در فجر، به تقویت این رویداد فرهنگی بپردازد.

هنرمندی که سال‌ها از امکانات سینمای انقلاب بهره‌برده، در بزنگاه‌ها نباید سنگ اندازی کند. غیبت در فجر، آن هم زمانی که دشمنان به دنبال بی‌رمق نشان دادن این رویداد هستند، پیامی جز ناامیدی به مخاطب داخلی ندارد. بهتر بود مجیدی آغاز سفرهای بین‌المللی این فیلم را از جشنواره فجر رقم می‌زد تا هم دینی که بر دوش دارد ادا کند و هم الگویی برای سایر سینماگران باشد. بدون شک، سینمای ایران در شرایط کنونی و در تقابل با هجمه‌های فرهنگی، بیش از هر زمان دیگری به هم‌افزایی و حمایت از نهادهای فرهنگی خود نیازمند است، نه دوری گرفتن از آن‌ها در بزنگاه‌های حساس تاریخی و فرهنگی. وقتی یک فیلمساز در عرصه جهانی درخشش می‌یابد، طبیعتاً بستر این درخشش را نظام اسلامی فراهم کرده است. بنابراین، بسیار شایسته بود که مجیدی با درک این نعمت، پرچم سینمای متعهد را در مهم‌ترین رویداد داخلی برافراشته نگه دارد و به جای تسلیم شدن در برابر حواشی، با اقتدار در کنار مردم و هنرمندان هم‌نسل خود در فجر حاضر شود.

((نوبنیاد)) از سردرگمی صنعت چاپ و نشر گزارش می‌دهد

بازار ظهور الاسلام لنگ مدیریت است نه کاغذ

قیمت سایر محصولات نیز تحت تأثیر همین موج قرار گرفته است. این وضعیت مستقیماً به صنعت نشر منتقل شده و بخشی از ناشران، چاپ و تجدید چاپ آثار خود را به تعویق انداخته‌اند. در مقابل، دولت همچنان دو مسیر واردات و تولید داخلی را برای کنترل بازار دنبال می‌کند؛ از یک سو هزار تن کاغذ با ارزش ۷۰۰ میلیون دلار وارد و از سوی دیگر، کارخانه‌های داخلی هنوز با مشکلات مالی و اجرایی دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

میلیون دلار برای تأمین کاغذ مطبوعات و نشر اختصاص پیدا کند که سهم حوزه نشر ۲۰ میلیون دلار بود. براساس آخرین پیگیری‌ها، حدود ۱۹ هزار تن کاغذ تحریر با استفاده از همین ارز خریداری و ثبت سفارش شده و قرار است پس از ورود، در اختیار ناشران قرار گیرد.

در کنار این محموله، مسئله دیگری نیز وجود دارد: بخشی از کاغذهای مرتبط با پرونده ارز ۱۳ میلیون دلاری همچنان تعیین تکلیف نهایی نشده و در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار دارد. اگر این موجودی بتواند از مسیر قانونی وارد چرخه توزیع شود، می‌تواند در کوتاه‌مدت به افزایش عرضه کمک کند؛ با این حال، این راهکار بیشتر یک مُسکن است تا راه حل پایدار. مسیری دوم، تولید داخلی است؛ اما این بخش نیز هنوز فاصله زیادی با پاسخگویی سریع به نیاز بازار دارد و دولت نیز اعتقاد چندانی به تولید داخلی ندارد. کارخانه چوب و کاغذ مازندران امسال تولید ۳۰ هزار تن کاغذ تحریر برای کتاب‌های درسی را در دستور کار قرار داده و نخستین محموله ۷۰۰ تنی نیز تولید شده است. پیش از آن نیز حدود ۲ هزار تن کاغذ تحریر داخلی وارد بازار نشر شده بود.

در جنوب کشور نیز پروژه کاغذ زاگرس فارس، با وجود پیشرفت فیزیکی حدود ۹۵ درصد و جذب سرمایه‌گذاری ۳۰ میلیون یورویی، هنوز به مرحله بهره‌برداری کامل نرسیده است. مهم‌ترین مانع، بنا بر گزارش‌های اخیر، تأمین باقی‌مانده تسهیلات، افزایش هزینه تجهیزات و مسائل زیرساختی و اداری است.

بنابراین مسئله امروز بازار کاغذ صرفاً این نیست که چند میلیون تومان به قیمت هر بند اضافه شده است؛ مسئله، زنجیره‌ای است که از ارز و واردات آغاز می‌شود و به چاپخانه، ناشر و در نهایت خواننده می‌رسد. تا زمانی که واردات، تولید داخلی و سازوکار توزیع هم‌زمان و هماهنگ نشوند، حتی افزایش عرضه‌های مقطعی نیز بعید است بتواند ثبات پایدار را به ظهور الاسلام و صنعت نشر بازگرداند.

بازار کاغذ در حالی روزهای پرازنه‌ایی را پشت سر می‌گذارد که افزایش قیمت‌ها دیگر لزوماً به معنای رونق معاملات نیست. در ظهور الاسلام، مرکز اصلی خرید و فروش کاغذ تهران، هم‌زمان با رشد نرخ ارز و بالا رفتن هزینه‌های واردات و حمل‌ونقل، قیمت انواع کاغذ و مقوا افزایش یافته، اما فعالان بازار از کاهش قدرت خرید و افت حجم معاملات خبر می‌دهند. کاغذ تحریر ۷۰ گرمی در برخی ابعاد اکنون به محدوده ۹ تا نزدیک ۱۰ میلیون تومان در هر بند رسیده و

محمد قربانی
روزنامه‌نگار

تصویر فعلی بازار کاغذ را نمی‌توان صرفاً با عبارت «گرانی کاغذ» توضیح داد؛ مسئله اصلی، به هم خوردن تعادل میان قیمت، عرضه و توان خرید مصرف‌کننده است. در شهریورماه، قیمت کاغذ تحریر ۷۰ در ۱۰۰ با گرماژ ۷۰ گرم به حدود ۹ میلیون تومان رسید و کاغذ ۶۰ در ۹۰ نیز در محدوده ۸ میلیون تومان معامله می‌شد. در مهرماه نیز گزارش‌های بازار از تداوم فشار قیمتی حکایت دارد. حتی ورود محموله‌هایی از روسیه که در مقطعی باعث کاهش نسبی قیمت شد، نتوانست روند بازار را به طور پایدار معکوس کند. این نکته از آن جهت اهمیت دارد که بازار کاغذ به شدت به ارز و هزینه‌های واردات وابسته است. هر افزایش در نرخ ارز، هزینه خرید خارجی را بالا می‌برد و افزایش هزینه حمل‌ونقل نیز فشار مضاعفی به قیمت تمام‌شده وارد می‌کند. به همین دلیل، حتی زمانی که عرضه کالا افزایش پیدا می‌کند، کاهش قیمت الزاماً اتفاق نمی‌افتد. تجربه ماه‌های اخیر نشان داده است که واردات از روسیه می‌تواند التهاب بازار را تا حدودی کاهش دهد، اما به تنهایی قادر نیست ساختار شکننده بازار کاغذ را اصلاح کند.

در چنین شرایطی، فشار اصلی به ناشران و چاپخانه‌ها منتقل می‌شود. افزایش قیمت کاغذ یعنی بالا رفتن هزینه تولید کتاب و در نهایت کاهش حاشیه سود ناشر؛ اما بازار کتاب نیز به اندازه‌ای کشش افزایش قیمت ندارد که تمام این هزینه به مصرف‌کننده منتقل شود. نتیجه، تصمیم محتاطانه‌تر ناشران برای چاپ نخستین یا تجدید چاپ کتاب هاست؛ یعنی رکود بازار کاغذ می‌تواند با یک فاصله زمانی به کاهش تنوع و حجم تولید کتاب منجر شود.

دولت برای شکستن این چرخه، مسیر واردات را نیز دنبال کرده است. طبق گزارش‌های منتشرشده، سال گذشته در جلسه‌ای با حضور معاون اول رئیس‌جمهور مقرر شد مجموعاً ۴۰

فرهادی تو ذوق وفاقی هازد!

سعید مصباح
روزنامه‌نگار

مدت زمان زیادی لازم نبود تا رسانه‌هایی که از اظهارات اخیر فرهادی و انتقادات او نسبت به سیاست‌های آمریکا ذوق زده شده بودند توسط این هنرفروش میانمایه سنگ روی یخ شوند. این فیلم‌ساز معلوم الحال در جدیدترین افاضات خود نوشت: «انتقاد از بخشی از سینمای هالیوود، نگاه از بالا به پایین در بعضی از فیلم‌ها و صحبت درباره دموکراسی آمریکایی، به هیچ وجه به معنای تأیید وجود دموکراسی و تأیید شیوه حکمرانی در ایران نیست.»

او اینگونه ادامه داد: «مصادره صحبت‌هایم از سوی بعضی رسانه‌های نزدیک به حکومت، سوءاستفاده‌ی آشکاری ست برای اهداف سیاسی‌شان که هیچ گاه باوری به آن‌ها نداشته‌ام. همان‌هایی که در همه این سال‌ها جز با دشنام و تخریب درباره من صحبت نکرده‌اند.» منظور فرهادی از رسانه‌های نزدیک به حکومت، عمدتاً مربوط به رسانه‌های وفاقی و استحاله طلب است که از هر فرصتی برای اجماع‌سازی و یارگیری از امثال او استفاده می‌کنند تا بدنه اجتماعی جدید خود را بسازند و ایران را به قول خودشان نرمالایز کنند. همان رسانه‌هایی که از زندانی شدن امثال رسایی حمایت می‌کنند اما وقتی پای چند مطرب و هنرفروش به میان می‌آید به یکباره به دنبال وحدت و انسجام اجتماعی می‌روند.

اما در مورد انتقادات فرهادی نسبت به هالیوود و آمریکا باید گفت که اظهارات او نه از سر باور، که از سرمحاسبه بود. او تا وقتی سخنانش در فضای مجازی بازتاب مثبت داشت سکوت کرد و فقط پس از موج حمله‌ی اپوزیسیون رسانه‌ای، به فکر ارائه توضیحات و فاصله‌گذاری با نظام افتاد. این همان الگوی آشنای هنرفروشی است که می‌خواهد هم تشویق این سو را داشته باشد و هم از خشم آن سودر امان بماند. اما سخن گفتن در دو جهت متضاد، آخر کار هر دو طرف را ناراضی می‌کند. و در نهایت آنچه ماند، شکستن یک توهم بود: توهم اینکه می‌شود در چشم‌انداز بی‌طرفی ایستاد و هر لحظه با وزش باد، موضع را اصلاح کرد. مخاطب حافظه دارد و همه کنش‌ها را به خاطر می‌سپارد.

حالا این رسانه می‌مانند و ماله‌هایی که برای سازنده فروشنده به دست گرفته بودند و باید برای ماست مالی قضیه، ماله خود را تغییر دهند و روی پروژه جدید دیگری شیف‌ت کنند. فرهادی همیشه کاسب‌کار و فرصت‌طلب بوده و از هیچ فرصتی برای فروشنده‌نگی نگذشته است. او بازار ایران را کمی مزمره کرد تا به غربی‌ها پالس بدهد که این میزان بی‌توجهی‌شان به فرهادی در سال‌های اخیر می‌تواند او را به سیممای ایران برگرداند. خلاصه ماجرا این بود که فرهادی بازارگر می‌کرد و وفاقی‌ها از او چگورا ساختند. غافل از این که کاسب‌کار تنها به سود خودش فکر می‌کند

رسمی نیستند طمع دارد. از نظر او این مخاطب را فقط

با اعتماد به نفس و روایت جذاب باید جذب کرد، نه با شعارزدگی. او به نمونه‌هایی از انتقادهای اشاره می‌کند، مانند نمایش نماز نوجوانان، عکس شهید یا تصویر رهبری در خانه یک فرمانده، و می‌گوید طبیعی است چنین جزئیاتی در زندگی این شخصیت‌ها باشد و باید با سربلندی از آن‌ها سخن گفت. او یادآور می‌شود هیچ‌کس برای ماندگاری دائمی مخاطب خودی تضمینی نداده است. در پایان می‌گوید این پاسخ جدلی نیست، بلکه استدلالی است و درباره‌ی اثربخشی روش‌ها باید گفت‌وگو کرد.

حامد بامروت‌نژاد، مدیر شبکه دو سیما در گفتگویی تأکید کرد: «پاورقی» برخلاف بسیاری از آثار مشابه، مرز سیاه و سفید را روشن نگه می‌دارد و برای جذب مخاطب وارد لبه‌های خاکستری نمی‌شود.

به گفته او، همین صراحت و ارزش‌دآوری در موضعی استوار، برنامه را برای موافقان و حتی مخالفان جذاب کرده است. او معتقد است رسانه کشور از فقدان شخصیت رنج می‌برد و شخصیت‌داشتن خودش جذابیت می‌آورد؛ او در ادامه گفت: حتی در فیلم‌های روشنفکرانه هم فیلم صریح را به اثری که می‌خواهد به همه به نوعی باج بدهد ترجیح می‌دهد.

بامروت‌نژاد می‌گوید صرفاً برای مخاطب خودی برنامه نمی‌سازد و به جذب کسانی که در فضای رسانه

«پاورقی»
صراحت
دارد